

ملائقہ ناسر الدین

№ 40 ЦѢНА 12 К. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

۱۰ قیستی ۱۲ قہک

« ستار خانہ و باقر خانہ موجب تعیینی »

Назначеніе жалованія Саттаръ хану и Багиръ хану въ Тегеранѣ

موشدولوغسی ویرکدا سنه آیده بش یوز تومن باقر داداشمهده دورت یوز تومن موجب کسیدلرا
 - من اولوم؟
 - سن اول بو بوخلاری قان ایپینده گوره سن!

ایران ملکتی و قوناقلاری قبول.

ایران ملکتی و قوناقلاری قبول.

یاخششی آدم

کربلایی صفر عمی چوخ یاخشی آدامدر. آغا سید حیدرده چوخ چوخ یاخشی آدامدر. حاجی وهاب و آغا سید میرزا حسینده لاپ بی مثل آدامدرلر. نیجه حلیم، نیجه مهربان، نیجه سخاوتلی، هیچ بر کسلن ایشلری یوخدر، عمرلرنده بر آدم اولاردان اینجمیوب. (?)

یقین بیلده سوزلری مسلمان ملتلی چوخ ایشیدوب، و چوخدا بزیم ملنک آراسنده بیلده سوزلر متداولدر. هامو مسلمان شهرلرنده دومالره و یا اوزگه جمعیتلره آدم سهچنده بو صفتلره آداملار آختاروب، بیلده یاخشی آداملار سهچولبر.

حتی ایران پارلامینتهده ایله بیلده یاخشی متدین، حلیم، مهربان و سخاوتلی آداملار سهچیلولبر. اودر که سنار خانه یش یوز تومن، باقر خانه دورت یوز تومن آیده موجب کسیلوب. انکلیس وزیرلرینک مواجبی قدر.

بزیم قاقازدهده بر ککنده کوخا، بر محلهیه آغ ساققال، بر اویزده قاضی، بر اولککویه مفتی و یاشیخ الاسلامده انتخاب ایدنده بیلده آداملر آختاریرلر. و بر نفری تعریف ایدندهده بو صفتلر ایله تعریف ایدوب، اونلی باجاران قدر قاضی یا مفتی، یا شیخ الاسلام ایتمگه چالیشورلر.

واقعا ایله بیلدهده گروک اول. بزیم تازه شیخ الاسلامده ایله بو آداملارداندر: امین، خوش خلق، خوش سیما، مهربان، حتی کهنه فکرلی عالم لرک ضدینه گیدیر، اصول جدید طرفداری، ملت بالا لارینک ایستر قز، ایستر اوغلان اقتضای زمانه گوره تعلیم و تربیه لرینک طرفداریدر. و باجاردیغی قدرده بو بارلرده چالیشانلارداندر. مختصر کلام یاخشی لغنه هیچ سوز یوخدر. اما گورک ایله بر تک (یاخششی) آدم بزه و بزیم رئیسگمزه کفایت ایدرمی؟ یوخاریده ذکر اولونان یاخشی صفتلره دورت بش میلیون مسلمانلی و اولارک ایشلرینی اداره ایتمک اولارمی؟ البته سنده منمله برابر دییهجک سن که یوخ.

ایندی باخک بی بی هیبت موقوفات و نذوراتی باره سنده یازیلان جوابه. هله قوی بز بونی قباچه دییهک که: بو بارهده بز گونش غازیته سینک یازدیقلارینه شریک دگلیک. بز یقین ییلیریک که بزیم بو گونکی رئیسمز پولا، میدالا، نشانه ملتین و ملتنک صلاحین ساتان آداملاردان دگل! اما بیلده که فلان ایش ملتنک صلاحیدر یا دگل. بو یازدیقلاریمک تورکجهسی بودر که یوخاریده یازدیغمز ملت اموراتین الله آلان شخصه کفایت اینمز. او صفتلرک اوستنه گروک (بیلک) و (باجاراجاق) ده آرتیراسان که: ملت ریاستنه یارایا. و بو زمانهیه یارایان (بیلک) و (باجاراجاق) ده اولار دارالضون قور تارمش آدامده که یوخاریده یازیلان صفتلره بونک زمانهیه یارایان بیلک و باجارجاقی جمع اول، او آدمده اولاییزه چوبان. ایندی بیلده آدم واردر یا یوخدر، سوزیمز اوردا دگل، بز آنجاق بونی دییوریک که واقعا نذر و نیاز حراج عمومیله ساتیلماز. لکن وقف املاک اولسه اونلی تورغ ایله ویرمک یاخشیدر. اما ایله اول که حکومت دیرناغی ایلشوب حکومت چنگنه دوشمیله. بیلده ایشلرده ایله باجارجاقلی و بیلکلی آدم ایستیدور که نذر و نیازی «هم»

حراجه قویمه «هم» ایله آیده که آرادا «لوطیلار» یمیه. و ها بیلده املاکی تورغله ویره، اما حکومت الله دوشمیله.

جوهری

شعر

ایلمه غم آی باشی بوش بامبلی دونبگی چال دوشگلده میدانه سن مطربه، جنداره، میه سپ پولی صرف ایلمه باشقه بر احسانه سن

گونده حنا باغلاگلن یالگا آچما گوزک باخما بر اوز حالگا جلب ایله انظاری یوغون شالگا ایله سفر ایله خراسانه سن

تازه به تازه ایله صیغه نکاح ییلکن اجرای طلاق مباح فیض قازان گندگه شام و صبح فوت ایلمه عمرگی افسانه سن

سعی ایلدوب باشگا توپلا مرید مدرسه نی، مکتبی ایت ناپدید قویما آچیلسون بر اصول جدید گورمه روا علمی مسلمان سن

باشگی قرخدیرگلن هپ پاک ایله دقت ایله قویماگلن توك گهله سالما بو دنیاده اوزک انکله تیک گوزگی جنت رضوانه سن

فرگوتوروب قاچماغی بیل چوخ هنر دردک اول، ویرمه طبیبه خبر اینجه یوز ویرسه قضا و قدر ایله فدا جانگی جانانه سن

قویما عیالک، چوچوک زاد قانا قات اوطاقا، باغلا دیلین، بیخ یانا درس یاراشمار قزه یا اوغلانا غیرت ایله نفع جشدانه سن

اولسا اولک قویلا امانت اونلی قویما یویانماقلقه البت اونلی توربایه توك چات آتا خلوت اونلی دوش چاپاراق بر و بیابانه سن

چوخده غازیتر سنی تحقیر ایدیر عسکی زورنالداده تصویر ایدیر عیگی، نقصانگی تحریر ایدیر ویرمه قولاغ هرزه و هدیانه سن

دونبگی چال دوشگلده میدانه سن

« جووه لاغی »

پروتیست

دوقتور بهرام بک آخوندوف باکو مسجدنده لبقسیا اوخود یغندان، قافقازک هر نقطه سنده ملالار ایله مؤمن کابلایلر بو ایشدن آرتق درجهده غضبلنوب هر یرده تعجیلی مجلسلر تشکیل ایدوب قرار قویولار که بهرام بک آخوندوفک بو حرکتنه پروتست ایلسونلر، چونکه الله ایوی، مسجد یارانویدر: بر آغلاماقدان اوتری برده پول قهرسی وار، اونلی دییمبرم. ایندی نیچه گوندر که هر طرفدن پروتست تلغرافلری گلیمکدهدر.

اورینبورغ خبرلری

اداره روحانیه نی، مکتب و مدرسه لری تقشیش ایتمک ایچون پتربورغدن گلش مأمورلرک، اوفادن اورینبورغه تشریف گتوره جک خبرلری ایشیدیلن کمی، اورینبورغ و قارقالی ملالاری بوتون بوتونه

۰۰۷۰

الذبیات

فضولی به بگزتمه

فاش چون اولدی ایشیم روی زمن پنهان کرد
ظلمها بر من و آواره سرگردان کرد
زعفرانلی پلووه، هم کبابه حیران کرد
چه کنم چاره من چیست مرا ویران کرد
دوش از پرده ناموس بیرون اقدام
یاقتم (ملانی) این راز بر او بگشادم

کای دل آزار من آزرده آزار غمت
قامتیم یای اولوب از بار بلای ستمت
نه قدر صبر ایلیوم من ستم و دمدمت
قالیبوب منده دخی طاقت بار المت
گفت ما شاعر عصریم ز ما مدح مجوی
سختی را که بر ما نتوان گفت مگوی

گفتم ای سققلی آغ، قدی وسط مردم آزار
مائل ظلم مشو جور مکن بر من و زار
بسدی اینجتمه کیشی ایتمه بومخلوقی بیزار
تیز اولار کیم غازیتمندن بیله قالماز آثار
ملالار تکفیر ایدر حکم ویر (سرداریت)
(زورنالک) باغلی قالار سرد شود بازارت

نه قدر وعظ ایلدیم بر دل او کار نکرد
ترک آزار و من و زار گرفتار نکرد
نه ایلدیم رحم مگا پیر ستمکار نکرد
مسلك خود بگرفت منکر اطوار نکرد

هی دمام توکورم صویرینه گوزدن فان
آغلیوب، صیحه چکوب ایلیورم آه و فغان

« خورتدان بك »

ای خوش آنروز که بر نیک و بدم کار نبود
(ملا نصرالدین) عمو خلقه هوادار نبود
ایتدیگم ظلم در آینه اظهار نبود
دل بی درد من از درد خبر دار نبود
عاقبت رشک بر آسایش من برد فلک
هرلیوب گندی منیم باشمه برگور نه کلک

بو یازریق جانم اسیر (غازیت) مسلا شد
علم پیشدهی چشم همه دنیا شد
ایشلریم در نظر خلق جهان پیدا شد
منیله ملت آراسنده بسی غوغا شد
ظالم و مفسد و محتل چو دیدند مرا
همه در سلسله ضبط کشیدند مرا

مدتی کیف در این ساحة دنیا کردم
دام تدویر ایله اسباب مهیا کردم
بهر خود سیم و زر و پول تمنا کردم
داشتم راحت دل دغدغه پیدا کردم
(ملا) پیدا شد و گفتا که رفیق تو منم
آتش افکند غزتش هم بدل و جان و تم

در عجب آتشی انداخت به یکبار مرا
چکدی مجموعهده هم صورت مردار مرا
یازدی خاصیتمی جمله اطوار مرا
توکدی خون جگر از دیده خونبار مرا
میشود شاد دل او بدل آزاری من
هیچ کس رحم ایلمرلر به گرفتاری من

دسكە يولدا غربلڭ حاجىلرە ھجوسى،

حر و غلمان ھواستە غربستانە گېدناڭڭ خالى.

Положение на пути въ Мокчу

توپلانندی. آنجاق ملالار ایله معلملر آراسنده برك اغتشاش وار.
قراخ محلهده بر ملا آت ایله درئی یغان وقت آت یخیلوب
ملا قالبو آلتنده آغر صورتده ازیلوبدر.
داغ دیبی و داغ درهسی محلهلرنده دری یغان وقت ایکی
ملا بوغوشوبدر. محل حادثیه بر پولوق قاراداوی گلوبدر.
نخچوان — طیار جمعیتک آیروپلانی خراب اولماقه جهت
نخچوان ایله شاه تختی آراسنده واقع اولاجاق طیر بر نیچه گون
تاخیره دوشمشدر.

ایران ایشلری

مرند — اون آلتی درویشدن عبارت بر جمعیت شجاع نظام
اوطاقلاری قارشوسنده میتینگ ایدمرك، عثمانلی لرك سرحده تجاوز اینمه
لرینه پروتست ایتدیلر.

ماران — (آوستریادهدر) محمد علی شاهك اشبالری دمیر
یول موقفنده ژاندرم طرفندن آختاریلدقده آلتی ایل بوندان مقدم
اوغورلانمش ملا شکرک فلقهسی یوکن چیخمشدر.

قامچر

ای مقدس! موسیقی تک علمی تکذیب ایلمه!
قاچما اوندان شرع آدیله، شرعی تعیب ایلمه!
کیم حرام ایتمش غنانی صاحب ادیان دن?
صاحب دینه توقونمه، دینی تخریب ایلمه!

پوچته قوطوسی

اغداشدن «صغیر» امضالی یازانه: اقدم! اوزگزه بر قیوم تو
توب آدگری ادارهیه معلوم ایلمینه کیمی یازدیغکزه اینانا بیلمیرک.
غروزنده «دورت گوزلی»یه: هیچ ال ایاغه دوشمه، یازدیق
نخچواندان سیزک اورگگر ایستین آداملاردان بر واغون گلسون.
نوخوده «حرامزاده»یه قارا سقال اقدیه یازدیق که «شوق»
ریستورانده دخی بوندان سورا قومار اوسته آند ایچمهسون.

باکوده «ممدلی میرزا» بارهسنده یازانه: اقدم! صبر ایله گورک
بلکه «رقاص خانم» رحمه گلوب یازیق ممدلی نك یوره گنی سیخیمه جاقدر.
هله دعا یازدیрмаق و جندار یانته گیتمک مصلحت دگل.

اوردوبادده «خبرچی»یه: بازار چوره گنی همیشه گرك شور و
آجی اولسون، چونکه جماعت کاسبدر، گروانکهنسی اوچ عباسیه
ایسدوت (فلل) آلوب بیشمه توکه بیلمزدر

عشق آبادده «قویما قاچدی» امضاسی ایله یازانه: خورگی بو
یاغلی یمه، کاغذ یازانده آدک یادگدن چخیر.

جلفاده «فلان کسه»: اقدم غرق اولماقدان خلاص اولان
فعله لرك چلغا دمیر یولیه گلمک لرینه مانع اولدوق. یوخسه اولاریده
یاچیلی مسلمان قارداشلار ارس چاینه غرق ایدرلر.

عشق آبادده «قولاغچه»یه: مشهور کور محمد علی عمویه
یازدیق که گیدوب سنک آجینگا سکز یاشنده بر آروادده آلسون.

اگلیسده «مسافره»: دانشقه گلمز، مسلمان گرك باشی قاپازلی
اولسون. امیدگی الله باغلا.

تفلیسده «ملا حسرت» جنابلرینه: اقدم سیزی و یا غیری سین
هر کس تکفیر ایتسه، بز اونک ضدینه یز. آنجاق مقاله گز هله
قالسون.

موقتی مدیر: محمد علی صدقی زاده.

اعلانلار

هر گاه سیز ایستیورسکز یاخشی
گرامافون ایله (هوا) لارینی پلاستیفقا
لارگز اولو، سیز طلب ایلیون مشهور
فابریقا مارقهسی: «یازان ملائکه»

گرامافون آقتسیونیرنی اوبشیستواسندن. تفلیس شعبهسی، قالا
وینسکی جادهده، ۹ نمره ایوده.

حاضر واردلر پلاستیفقالار مسلمان آریستلرنک اوخوماق لری.

Тифлиское отделение акционерное общество
„Г Р А М О Ф О Н Ъ“
Головинский пр. № 9

استانبولدان تازه آسدیغمز کتابلار:

یگی تاریخ عثمانی، تعلیم قرائت — معلم ناجی انجی
۲نجی، ۳نجی، ۴نجی و ۵نجی قسم، جغرافیای عمومی
اطلاس، کوچک جغرافیا اولنجی ایلیدن اوتری، قرائت
کتابلاری، اختر کبیر، قاموس فرانسوی. خواهش ایدنلر
تفلیسده، وارانسوفسکی کوچده، محمدزادهیه مراجعت ایتسونلر.

دیش حکیمی (عورت)

د. م. فریقنل

بیرلینده و اجنبی مملکتلرده، مشهور پروفیسور
لارک یاننده بیوک تجربه لار حاصل ایتدیکندن سورا قایدوب
قبول ایلیور دیشی آغریبانلاری. ساغالدیر آغز آغریسنی،
چخاردیر دیشلری آغریسنیز و تازه دیشلر قویور. آدریس:
یلدساویتنسکی و سیمینوسکی کوچلرک کنجنده ایوک

نمرهسی ۳۸ — اوطاقلک نمرهسی ۴.

نظم

ای واعظ محتال گلوب جسمگه بر جان
 آج آغزگی، یوم گوز لرگی مزده فسججان
 باسارارا قوچاق اقاتلیتی، دولمانی دویونجان
 باللی کرهنی تکلیف ایله سن نجبایه
 پندیر قیریغین توللاگلن آج فقرایه
 دولتلی لره صحبتی آج جود و سخادن
 کس باشلارینی ممکن اگر اولسه قفادن
 بر کلمهده سوز سویلمه عریان فقرادن
 جنت باغنی (قوپچی) ایله سات حمقایه
 تکفیر ایله تلغین توپنی آت عرفایه
 احمادی دیوب قویماگلن خلق دکان آچسون
 قورخوز بولاری تکفیر ایله مسجده قاجسون
 قویما غازیت آلسون اوخوسون برایشه باخسون
 چات باش باشه آنقرت بولاری باشلا دعایه
 آمین دیبه رک رحمت اوخو سن امرایه
 عالم دینلن کسده گرگردر عمل اولسون
 اوز ویردیگی فتواسنه گندیسی اینانسون
 یوخسه اوزی آچسون دکانین خلقه قاپاتسون
 آلدات بو یازیق خلقی دوچار ایله بلایه
 بشلک لری، اوچلک لری بی حد و نهاییه
 ییغ، ییغ جیبگه ایله تملق بلهایه (*)
 (*) اهل الجنة اکثرهم بلهء

« خورتدان بک »

قافقاز خبرلری

نخچوان — بیرزا باغلاندی، بو گون دباغلا اوز رئیس لرله
 بیرزانک قباغنده نمایش لر ایتدیلر. اهالی بیرزانک آخرنجی قرار دادینی
 بی قانون عد ایدرک، بایقوت اعلان ایدیرلر. زیرا طهراندان نجم
 الدوله نك تازه تقویمی گلوب اوخونامش قربان دریلرینه بیرزاده
 قیمت کسمک دباغلا رک قلوبنی برک تشویسه سالمشدر. پولسه جدیدله
 چالیشماقدهدر.

اگلیس — بورانک روحانیلری ملا طاهر و ملا نور محمد
 بو گون باریشدیلر. اهالی بو باریشمانک مقابلنده دورت قلاسلی بر
 مکتب آجوب باریشانلارک اسمرله آدلاندر اجاجدر. معلم آختراماق
 ایچون غازیتلره اعلان ویریلمشدر، بو شرط ایله که همان معلم
 اگلیس کندی نك قباقتی اصول قدیم معلمی ایله صیغه قارداش
 اولسون. چونکه اگلیس حکومتک (وره غرت) معاهده سنده کهنه
 معلمک حقوقه توخوناماق اولمچی شرطدر.

نوخی — اورتا محلهده مکتبلر آدینه اوج یوز دری

اوزلرینی ایتدیلر، اصول جدیده حرام دیه باغران ملالارده پلاتو
 نیکوف افندی نك امتحانندن قورخوب، جغرافیا، حساب و تاریخدن
 درس خبر المیاجاغنه «قامارینسکی» اوینامغه (رقص ایتمگه) باشلادیلر.
 قربان بایرامی گونی مجلسدن مجلسه گیتمک و یاغلی قربان اتی
 یمکده یادلاریندان چیخدی. حتی الک عزیز بیلدیگری قربان دری
 لریده گوزلرینه گورونموردی.

مرحوم محمود بایک وصیت ایتدیگی اون مین منات حج پولنی
 انه کیچیروب مکیه گیتمک نیتی ایله فیض خان افندی محرر لکنی
 بوراخشدی. سوگرادان همان پول بیچاره یه نصیب اولمادیغندن گنه
 محرر لگی قبول ایلدی. سابق محرر مسئول، خان اسلامف استو
 رزلغه تعیین اولندی.

اسماعیلوف آدینه بریسی اورینبورغ مکتبلر نك نفعنه بو گونلرده
 بر «سنت طویی» ترتیب ایتمگه حاضرلاشور. الله موفق بو یورسون!

تیلغراف خبرلری

سمرقند — بورانک درویشلری یغیلوب قاپانمش «تربیت»
 مکتب نك عضولرینه عریضه ویروب توقع ایتمشلر که: «مکتب هله لکده
 بوش قالنجه بونلاره اذن ویرسونلر که گیجه لر یغیشوب، سحر بازارده
 اوخودیقلری قصیده لری مشق ایلوب ازبرله سونلر.

اورگنج — ملا نصرالدین ژورنالی مقته اوخویانلار گونسدن
 گونه آرتماقدهدر.

باکو — حاجی ابوالحسن ایچری شهرلی لرک آچیغنه بر
 (طوغ) قایتدیروب دو قوز مناته، اوزیده نذر ایلوبدر که طوغی
 اوزی گزیدیرسون.

شوشه — بو گون اوچ گوندر که چرخچی دکانلارنده باسه
 باسدر، ایله گورورسن هر کسک الله بر پاسلی خانچال دوشور،
 بر باشه یوگورور چرخچی دکانه. سوز یوخ بو خانچالار ایله
 باشلارین یار اجاجلار.

ولادیقافقاز — حاجی ملا اسماعیل کوچده دیوار دیننده او
 توروب گونک ایستی سنده قزیدیشردی، از قضا دهلی اولمش بر
 جامش آخوندک اوستنه هجوم ایدوب بوینوزینک اوسته آلوب چالدی
 یره، قابورقالرینک هامسی باتوب، دیریلمگنه امید یوخدر. شهر
 بو یوک هیجاندهدر.

حاجی لرک نظر دقتنه

بو ایل وفات ایتمش محمود بایک وصیت نامه سنده مرحومک
 عوضندن بر نفره مکیه گیتمک ایچون اون مین منات ویرمک تعیین
 اولونمشدی. آتجاج بو ایل بر نفر ایمانلی و مقدس آدم تاپیلماقیغه
 گوره گلن ایله قالدی. ایندین یازوب معلوم ایلوریک که: هر
 کس اوزی آرزو ایله، و یا پاک و شریعتمدار آدم یری بیلسه،
 اورینبورغه مرحومک وارثلرینه مراجعت ایله سون.